

Kaj se dogaja s Kališčem

Že spomladi je mnoge zanimalo, ali je Planinski dom na Kališču odprt. Podobno vprašanje se je nedavno pojavilo na strani Kališče na Facebooku, ko naj bi se začela nova sezona Kluba ljubiteljev Kališča Kljuka, ki sicer s svojimi rednimi obiski skrbijo, da Kališče tudi pozimi ne sameva.

ALENKA BRUN

Kranj – Po odgovore smo se obrnili na lastnika doma na Kališču, Planinsko društvo Kranj, oziroma predsednika društva Primoža Černilca. Mimogrede smo ga povprašali še o tem, kako napreduje obnova Kranjske kočice na Ledinah. Povedal je, da imajo za izvedbo del vse pripravljeno, a izvajalci zamujajo. Bili so tudi zasedeni, tako kot so bili helikopterski piloti vojske na planinske domove ustavljeni za določen čas, ker je bila avgusta prioriteta pomoč na poplavljenih območjih. »Nedavna ujma je precej pripomogla k zamiku začetka del,« je pojasnil Černilec. Dela bodo tako stekla ta mesec, a kljub temu kočice še ne bo kmalu nared za goste, bi bila pa lahko odprta, če bi lahko čez poletje poskrbel, da bi bil dom odprt, in jim je ugodil. Zdaj pa je tudi on zaključil. Vtem času so v društvu iskali novega oskrbnika oziroma najemnika, dobili celo nekoga, ki je deloval resno, a si je tik pred podpisom pogodbe premislil. »Tako da ponovno iščemo,« ni Primož Černilec prav nič navdušen, da so spet na začetku. Poudari, da ljudi za delo v planinskih domovih ni več. »Nihče ne gre več gor, ker bi bil rad tam ali pa ker je pripaden nekemu društvu, goram ali

nadaljeval, a glede na trenutno situacijo bokoča prihodnje leto verjetno odprta tako kot letos.

Iščejo novega oskrbnika oz. najemnika

Kaj pa se dogaja s Kališčem, smo radovedni. Med drugim smo nedavno na spletni strani PD Kranj opazili tudi obvestilo, da v društvu iščejo novega oskrbnika oziroma najemnika Planinskega doma na Kališču.

Predsednik društva pojasni, da so pred poletjem prosili zadnjega najemnika, ali bi lahko čez poletje poskrbel, da bi bil dom odprt, in jim je ugodil. Zdaj pa je tudi on zaključil. Vtem času so v društvu iskali novega oskrbnika oziroma najemnika, dobili celo nekoga, ki je deloval resno, a si je tik pred podpisom pogodbe premislil. »Tako da ponovno iščemo,« ni Primož Černilec prav nič navdušen, da so spet na začetku. Poudari, da ljudi za delo v planinskih domovih ni več. »Nihče ne gre več gor, ker bi bil rad tam ali pa ker je pripaden nekemu društvu, goram ali

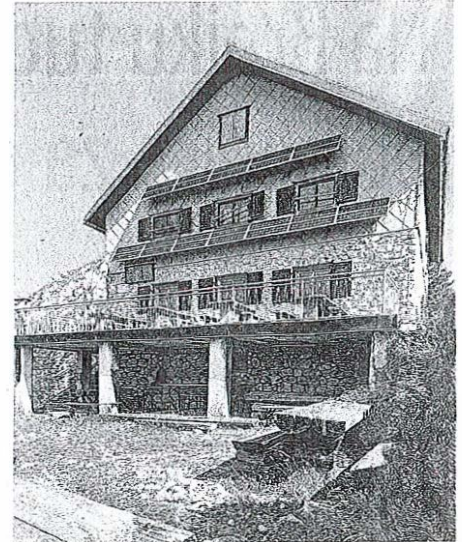
prostovoljstvu, navsezadnje ljudem; večino zanima samo še zaslužek,« je jasen z ožnostjo v glasu. Slika na Kališču pravzaprav odseva sliko Slovenije, saj je realnost taka, da iščejo več kot sto oskrbnikov gorskih in planinskih koč, nadaljuje. »V Sloveniji na tem področju nastaja velik problem in društva sama enostavno ne bodo več znošla. Ljudje res niso več kot včasih...« še dodaja.

Da je planinski dom na Kališču v slabem stanju, o tem čkvaajo že vrabci, mu reče mo. Ne zanika. Našteje, kaj vse so s prijatelji iz društva in markacisti prostovoljno že naredili, a so predvsem »poftikali«. Kališče v bistvu potrebuje nov objekt, meni. »Največji problem so električna napeljava, vodna inštalacija, odtoki, čistilno napravo je treba sanirati...« Čistilna naprava bo prišla na vrsto prva že zaradi zakonskih določil, proces je podoben tistemu na Ledinah, tako da s tem izkušnje že imajo. Seznanji pa nas, da je idejni projekt za nov dom na Kališču že nekaj let narejen,

na predvorski občini so zaprosili tudi za lokacijsko informacijo, vendar dokler za Kališče ne najdejo oskrbnika oz. najemnika, nič ne pomaga, če imajo celo rezervirana sredstva in bi obnovo lahko začeli. »Verjetno sicer ta idejni projekt takšen, kot je, ne bi ostal, bi pa 'šel skozi' z nekimi prilagoditvami, popravki.« Razmišlja tudi, da bi bil objekt morda celo manjši. »Lepa bi bila lesena planinska kočica, ne bi šli v smeri hotela,« razmišlja predsednik društva. So se pa že – in to tudi še načrtujejo – prijavili na državni razpis, če bi se med tem našel donator ali investitor, pa bi ga tudi sprejel iz odprtimi rokami, je iskren Černilec.

Tovorna žičnica

Poleg tega, da Kališče potrebuje praktično novo kočico, društvo ponovno čaka popravilo tovorne žičnice. Pred tremi leti je vanjo udarila strela. Ker je zgomolja postaja dotrajana, se je naslednje leto temelj premaknil in je jeklenica padla s kolesa, sedaj pa društvo čaka že tretja

Planinski dom na Kališču stoji na razglednem grebenu južno od Bašelskega vrha. Je izjemno priljubljena točka planincev in gornikov ter eno od izhodišč za obisk Storžiča.

/Foto: Klavdija Straj

sanacija, saj žičnica spet ne deluje, ker se je en del stebra podrl, izvemo. »Društvo z nekaj tisočaki ne more urediti vsega in tudi ne čez noč. Bomo šli, pogledali, popravili, a bo nekaj časa trajalo. Vendar takšno 'flikanje' ne gre v nedogled, zgornjo postajo bo pač treba na novo zgraditi.«

Seveda se Černilec zaveda, da čeprav je Kališče med ljubitelji planin in visokogorja izjemno priljubljeno, se do njega pač ne da priti z avtomobilom. »Veliko težje je

dostopno za oskrbnika oziroma najemnika, vseeno pa gozdna cesta pride precej visoko, tovorna žičnica mu dostavi 'robo'... Če pa gre še za človeka, ki ima rad naravo in hkrati je še priročen, zna kaj sam popraviti... Z veseljem prihodnjemu najemniku oziroma oskrbniku nudimo vsvo podporo, če se le najde kdo. Dokler pa ne najdemo človeka, bo dom zaprt. Žal. Ne gre drugače...« zaključuje predsednik Černilec nič kaj veselo.

S kampom zraslo tudi društvo

Turistično društvo Dragočajna - Moše je praznovalo petdeset let delovanja. Odločitev za samostojno pot je bila predvsem odziv na potrebe kampa, ki se je takrat imenoval še Zarica.

MAJA BERTONCELI

Smednik – Petdeset let delovanja so s svečano akademijo počastili na dan jubileja, 6. oktobra. Zbrali so se v Kulturnem domu v Smedniku, pri »sosedih«, kjer so turizem razvijali že pred odločitvijo za samostojno pot.

Sledili razvoju turizma

Kot je bilo predstavljeno, so vaščani Dragočajne in Moš v zgodnjih 60. letih prejšnjega stoletja izkazovali željo za razvoj turizma in pripravljenost sodelovati pri tem. Vključevali so se v TD Smednik, bili so nosilci zamisli o ustanovitvi kampa v Dragočajni in kasneje aktivni izvajalci priprave prostora in osnovnih pogojev za začetek njegovega obratovanja. Kamp se je sprva imenoval Zarica. V okviru TD Smednik je bil ustanovljen pododbor, ki je skrbel za razvoj kampa. Leta 1973 pa so vaščani vasi Dragočajna in Moše na spomladanskem

zboru izrazili željo, da se ustanovi samostojno turistično društvo. Razlog za omejeno pobudo je bil pospešen razvoj turizma v vasi Dragočajna. Pododbor TD Smednik ni bil več kos zahtevnim nalogam, ki so pogojevale delovanje in obstoj kampa, zato je iniciativni odbor pripravil delovni program in obseg dejavnosti društva ter sklical ustanovni občni zbor za 6. oktober 1973.

Ustanovili tudi mladinsko sekcijo

Prvih dvajset let je bila največja skrb namenjena upravljanju in posodabljanju kampa in posledično tudi infrastrukturi obeh krajev, zadnjih trideset let pa so usmerjeni v turistično vzgojo, uredjanje okolja in organizacijo prireditev. Po prestrukturiranju društva in društvene lastnine je upravljanje kampa prevzela novoustanovljena turistična zadruga. Danes društvo združuje okrog 150 članov.

vodi pa ga predsednik Jure Žitnik. »V ponos mi je, da lahko predsedujem društvu s petdesetletno zgodovino – in to sploh ni težko, ker imam ob sebi odlično ekipo, s katero je marsikaj mogoče. V devetih letih mojega predsedovanja so bili vzponi in padci, kar je povsem normalno. Menim, da smo dosegli veliko, da smo se med seboj povezali, tudi z mlajšimi člani, kar smo potrdili z ustanovitvijo mladinske sekcije. Skupaj ustvarjamo dobre dogodke, prepoznavni smo tudi zunaj občine, sodelujemo z okoliškimi organizacijami, pomagamo drug drugemu in skupaj skušamo ustvarjati naš kraj prijetnejši za bivanje. Vse naše akcije so usmerjene k zagotovitvi boljšega življenja, boljšega vsakdana,« je med drugim povedal v svojem govoru.

Da jedi prednikov ne gredo v pozabo

Slovesnosti, ki jo je popestril kulturni program, sta se

med drugimi udeležila tudi Boris Pirc, član upravnega odbora Turistične zveze Slovenije in koordinator regije Osrednja Slovenija, ter župan Medvod Nejc Smole. Po koncu uradnega dela, ki se je zaključil s podelitvijo zahval organizacijam in društvom v kraju in širše, je sledilo še druženje, nato pa so člane društva čakale zadnje priprave na njihovo največjo prireditev: Slovenski dan v Dragočajni, ki je v nedeljo znova privabil množico obiskovalcev. »To je že 16. prireditev, ki združuje tako mlade kot starejše člane našega društva, tako ženske kot moške. Pripravljenih je več kot štirideset različnih jedi, od slane do sladkega, jedi na žličko... Vsejedi damo obiskovalcem v pokušino. Skrbimo za to, da jedi, ki so jih pripravljali naši predniki, ne gredo v pozabo, da ljudje vidijo, kaj vse so včasih jedli. Sodelujejo tudi druga društva in organizacije, vsaka se predstavi na svoj način,« je pojasnil Žitnik.

Največji dogodek društva je Slovenski dan v Dragočajni, ki je v nedeljo na pokušino domačih jedi privabil veliko obiskovalcev. /Foto: Peter Kosterina

Jure Žitnik, predsednik TD Dragočajna - Moše, je bil na svečani akademiji deležen čestitk za svoje delo, ob tem pa je poudaril, da ob odlični ekipi, ki jo ima ob sebi, to sploh ni težko. /Foto: Maja Bertoncele